

Studentski radovi

Dražen Vujović*

Opasnost– “globalno selo”?

U svijetu modernog informiranja nije moguće govoriti o potpunoj samostalnosti medijskih kuća, naročito ako se uzme u obzir dominantan utjecaj globalizacije na sva područja društvenog života (politiku, ekonomiju, umjetnost...), pa time i na medije. Usporedbom s nekim od najdominantnijih medijskih tvrtki u svijetu pokušat ćemo utvrditi koliko su mediji u Crnoj Gori zahvaćeni spomenutim procesom. Ipak, prije svega moramo analizirati pojam globalizacije, osnovne preduvjete za globalizaciju, kao i njezine negativne posljedice.

Globalizaciju možemo shvatiti kao društveni proces u sklopu kojeg se umanjuje sputavajući utjecaj zemljopisa na gospodarske, društvene i kulturne odnose među ljudima. Vjerojatno i najvažniju ulogu u tome procesu imaju mediji javnog priopćavanja, koji su raširili svoj doseg na cijeli svijet, doslovno ga pretvarajući u „globalno selo”. S obzirom na tu činjenicu, danas se možemo gotovo trenutačno obavijestiti o najrazličitijim zbivanjima, neovisno o tome gdje su se ona dogodila. Međutim, koliko god dobro izgledala mogućnost da imamo pristup informacijama iz svih krajeva svijeta, moramo se zapitati kako taj proces utječe na lokalne medije i njihovu uređivačku politiku.

Ekonomski preduvjeti za globalizaciju

Posljedice aktualnog procesa globalizacije medija teško je razdvojiti od gospodarskih promjena u nacionalnim ekonomijama. Medijske kuće, u želji za još većom dobiti, neprestano traže poslovne mogućnosti izvan

---

* Autor je student Sveučilišta u Podgorici

državnih granica. U nemilosrdnoj borbi za naklonost publike samo najbolje organizirane među njima opstaju, a upravo zbog toga se javlja koncentracija medijskih kuća. Tako se stvara medijski monopol, jer najveće korporacije (poput AP-a ili Reutersa) praktički kontroliraju protok informacija u svjetskim okvirima. Naravno, nije potrebno posebno isticati kolike su u takvoj situaciji mogućnosti lokalnih medija da sami stvaraju svoj program.

Negativne posljedice

Prije svega, može se dovesti u pitanje raznovrsnost informacija koje nam nude mediji - budući da se golem broj malih medijskih kuća opskrbljuje informacijama upravo iz tih, najmoćnijih kompanija, moglo bi se reći da je ta raznovrsnost samo privid. Također, te monopolističke agencije najčešće prenose uobičajene „zapadnjačke” vrijednosti, pa se može govoriti i o svojevrsnom kulturnom imperijalizmu. Komercijalizacija medija nam kao najvažnije nameće i neke kvazivrijednosti; komercijalizacija podrazumijeva stavljanje materijalnih ciljeva u prvi plan, a to vodi degradaciji morala. Naravno, to ne znači da proces globalizacije donosi samo negativne pojave, ali su one, ipak, dominantne.

Međutim, mora se istaknuti i to da će utjecaj globalizacije imati različite posljedice ovisno o homogenosti i snazi nacionalnih kultura.